

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE ROMANO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	Teologie și studii socio-religioase
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Masterat
1.6 Programul de studii/Calificarea	Asistența socială a Bisericii

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei				INCLUZIUNEA SOCIO-RELIGIOASĂ A ROMILOR			
2.2 Titularul activităților de curs				Conf. dr. habil. Mirel Bănică			
2.3 Titularul activităților de seminar				Conf. dr. habil. Mirel Bănică			
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ORE
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					42
Pregătirea examenului de semestru					20
Tutorat					—
Examinări					2
Alte activități					—
3.7 Total ore studiu individual (= 3.9 – 3.8)					122
3.8 Total ore din planul de învățământ (= 3.4)					28
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7 = 3.10 × 25)					150
3.10 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	—
4.2 de competențe	—

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală multimedia
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală multimedia

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	R4 - Cunoaște conceptele și principiile implicate în organizarea și coordonarea activităților de caritate, filantropie și incluziune socială. R6 - Cunoaște mecanismele de influențare și reprezentare socială, precum și strategiile de advocacy pentru grupuri vulnerabile sau cauze comunitare. R7 - Înțelege dinamica relațiilor comunitare și interacțiunile dintre instituțiile religioase și actorii sociali locali. R9 - Cunoaște cadrul legislativ și instituțional din domeniul asistenței sociale, precum și drepturile omului și principiile justiției sociale.
Aptitudini	R4 - Planifică, implementează și evaluează activități caritabile în colaborare cu instituții religioase, organizații nonguvernamentale sau comunități locale.. R6 - Elaborează și susține argumentat inițiative civice sau religioase în spațiul public, promovând justiția socială și demnitatea umană. R7 - Construiește și menține relații de colaborare sustenabilă cu comunități locale, identificând nevoi și resurse în mod participativ. R9 - Interpretează și explică legislația relevantă în scopul informării beneficiarilor și asigurării accesului acestora la servicii și drepturi.
Responsabilitate și autonomie	R4 - Își asumă responsabilitatea în conducerea activităților caritabile și mobilizarea resurselor pentru sprijinul persoanelor defavorizate. R6 - Manifestează inițiativă în formularea de mesaje publice, poziții instituționale sau intervenții în favoarea binelui comun. R7 - Demonstrează autonomie în stabilirea și cultivarea relațiilor comunitare durabile, asumându-și rolul de mediator între comunitate și instituție. R9 - Reprezintă interesele beneficiarilor în relație cu instituții publice și private, manifestând inițiativă în promovarea incluziunii și justiției sociale.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Studiile despre Romi. Concepte, terminologie, perspective inter și transdisciplinare legate de asistența socială în rândul romilor	Prelegere, dialog	
2. Scurtă istorie a Romilor din Europa și din lume. Originea romilor, dezbateri și controverse.		
3. Istoria și memoria Romilor din România. Traume memoriale: robia, Holocaustul romilor, deportările forțate		
4. Cultura Roma. Limbă, identitate, tradiție, memorie și patrimoniul artistic		
5. Religiozitatea Romilor și diversitatea experiențelor religioase. Spații geografice, spirituale și identitare		
6. Religiozitatea Romilor (continuare). Catolicism, ortodoxie, islam, culte neo-protestante		
7. Cultele neoprotestante, convertire și incluziune socială		
8. Bisericele creștine, comunitățile roma și dialogul cultural și religios		
9. Excluziunea socială. Mecanisme, stereotipuri și prejudecăți		
10. Ocupare, habitat, sănătate și relații sociale în comunitatea Roma.		
11. Educația, ca instrument al incluziunii și combatere a segregării. Particularități ale educației Roma		
12. Pastorația în comunitățile Roma. Specific, granițe comunitare, identitare și religioase.		
13. Dialog inter-cultural, mediere comunitară și construcția încrederii		
14. Perspective pastorale ale incluziunii sociale și religioase a romilor. Provocări și oportunități.		

BIBLIOGRAFIE MINIMALĂ RECOMANDATĂ

1. Achim, Viorel, *Țigani în istoria României*, București, Editura Enciclopedică, 1998.
2. Bănică, Mirel, *Baftă, Devla și Haramul. Studii despre religia și cultura romilor din România*, Iași, Editura Polirom, 2019.
3. Fraser, Angus, *The Gypsies*, Oxford, Blackwell Publishers, 1992.
4. Acton, Thomas A., *Gypsy Politics and Traveller Identity*, Hatfield, University of Hertfordshire Press, 1997.
5. Marushiakova, Elena; Popov, Vesselin, *Gypsies (Roma) in Europe*, Frankfurt am Main, Peter Lang, 2001.
6. Crowe, David M., *A History of the Gypsies of Eastern Europe and Russia*, 2nd ed., New York, Palgrave Macmillan, 2007.
7. Stewart, Michael, *The Time of the Gypsies*, Boulder, Westview Press, 1997.
8. Mayall, David, *Gypsy Identities 1500–2000. From Egipcians and Moon-men to the Ethnic Romany*, London, Routledge, 2004.
9. Matras, Yaron, *The Romani Gypsies*, Cambridge (MA), Harvard University Press, 2015.
10. Liégeois, Jean-Pierre, *Roma in Europe*, Strasbourg, Council of Europe Publishing, 2007.
11. Surdu, Mihai, *Those Who Count. Expert Practices of Roma Classification*, Budapest, Central European University Press, 2016.
12. Nicolae, Valeriu; Slavik, Hana (eds.), *Roma Diplomacy*, New York–Amsterdam, International Debate Education Association (IDEA), 2007.

Documente oficiale:

Pontifical Council for the Pastoral Care of Migrants and Itinerant People, *Guidelines for the Pastoral Care of Gypsies*, Vatican City, Libreria Editrice Vaticana, 2005.

Pontifical Council for the Pastoral Care of Migrants and Itinerant People, *People on the Move*, Special Issue: **The Pastoral Care of Gypsies**, Vatican City, 2006.

Pontifical Council for the Pastoral Care of Migrants and Itinerant People, *The Church and Gypsies*, Vatican City, Libreria Editrice Vaticana, 1987.

Commission of the Bishops' Conferences of the European Community (COMECE), *Roma Inclusion: An Essential Test for Europe*, Brussels, COMECE Publications, 2014.

7.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Identitatea Romilor. Istorie și stereotipuri	Dezbateri, dialog, vizite ghidate	
2. Romii în spațiul românesc și european. Documente, istorie, memorie, clarificări recente		
3. Elemente materiale și spirituale ale culturii roma		
4. Persecuția romilor de-a lungul istoriei. Istorie, traume, reconciliere		
5. Particularități spirituale ale culturii romilor. Studiu de caz: pelerinajul Romilor europeni, Saints Maries de la Mer, Franța		
6. Pastorația romilor în Bisericile creștine. Documentație și bune practici		
7. Vizionare film documentar despre religiozitatea roma. Dezbateri.		
8. Cateheza și evanghelizarea în comunitățile de romi. Particularități și diferențe interconfesionale		
9. Organizația CARITAS și Romii. Modalități de abordare. Solidaritate și subsidiaritate. Excursie de studiu		
10. Modalități și exemple europene de pastorație a Romilor		
11. Prejudecăți și stereotipuri. Atelier de comunicare interculturală		

12. Studii de caz pentru asistentul social care interacționează cu comunitatea Roma.
Specific și particularități

13. Redactarea unui proiect pastoral acțiune socială, parohie comunitate roma

14. Concluzii, deschideri, evoluții viitoare.

BIBLIOGRAFIE MINIMALĂ RECOMANDATĂ

1. Achim, Viorel (coord.), *Robia romilor în Țările Române*, București, Editura Academiei Române, 2013.
 2. Cace, Sorin; Ionescu, Marica (coord.), *Politici publice pentru romi*, București, Editura Expert, 2006.
 3. Fleck, Gábor; Rughinis, Cosima (coord.), *Vino mai aproape. Incluziunea romilor în societatea românească*, București, Human Dynamics, 2008.
 4. Guy, Will (ed.), *Between Past and Future. The Roma of Central and Eastern Europe*, Hatfield, University of Hertfordshire Press, 2001.
 5. Fonseca, Isabel, *Bury Me Standing. The Gypsies and Their Journey*, New York, Vintage Books, 1996.
 6. Marushiakova, Elena; Popov, Vesselin (eds.), *Roma Culture: Myths and Realities*, München, Lincom Europa, 1997.
 7. Tremlett, Annabel, *Growing Up in Central Europe. The Lives of Young Roma*, New York, Berghahn Books, 2014.
 8. European Union Agency for Fundamental Rights, *A Persistent Concern: Anti-Gypsyism as a Barrier to Roma Inclusion*, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2018.
 9. Council of Europe, *Education of Roma Children in Europe*, Strasbourg, Council of Europe Publishing, 2006.
 10. European Commission, *EU Roma Strategic Framework for Equality, Inclusion and Participation 2020–2030*, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2020.
 11. Pontifical Council for the Pastoral Care of Migrants and Itinerant People, *Guidelines for the Pastoral Care of Gypsies*, Vatican City, Libreria Editrice Vaticana, 2005.
-

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina răspunde așteptărilor comunității academice și profesionale prin formarea de competențe de analiză a diversității culturale, utile în domenii precum asistența socială, resurse umane, educație și politici publice. Conținuturile se aliniază standardelor asociațiilor profesionale și solicitărilor angajatorilor, vizând gândirea critică, etica profesiei și adaptabilitatea în contexte multiculturale. Textele și materialele video în engleza și franceza întăresc abilitatea de a lucra cu limbi de circulație internațională.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Gradul de însușire a cunoștințelor; a. <u>Științifice</u> : asimilarea și utilizarea limbajului social și istoric predat la curs în comunicare b. <u>Atitudinale</u> : Modul și gradul de implicare la curs; Interesul pentru literatura de specialitate	Examen scris: întrebări de verificare a cunoștințelor și analizarea argumentată a unui studiu de caz	50 %
9.5 Seminar/ laborator	Implicarea activă în procesul de seminarizare: lecturi din literatura de specialitate, dialoguri tematice, însușirea unor texte de referință, abilități practice de comunicare	Proiect individual de intervenție socio-pastorală și prezentarea acestuia	35%
		Portofoliu de seminar și contribuția argumentată la analiza textelor și studiilor de caz	15%

9.6 Standard minim de performanță

- Poate defini corect conceptele fundamentale ale disciplinei studiate
- Poate cita (menționa) corect autorii principali ai domeniului, menționați în cadrul cursului și ai seminarului.
- Poate explica diferitele teorii și curente ale studiilor roma

Standarde pentru obținerea notei 10:

- Poate analiza un exemplu concret de aplicare a noțiunilor studiate asistența socială roma
- Demonstrează o capacitate de exprimare și analiză clară și coerentă, în termeni adecvați disciplinei.
- Respectă riguros și corect structura unei prezentări orale sau scrise (introducere – conținut – concluzie), cu capacitatea de dezvoltare ulterioară, din domeniul de studiu.

Demonstrează capacitatea de a utiliza surse bibliografice recomandate pentru documentarea unei teme de seminar.

Data completării
1 septembrie 2026

Semnătura titularului de curs
Conf. dr. Mirel Bănică,

Semnătura titularului de seminar
Conf. dr. Mirel Bănică,

Semnătura directorului de departament,
Pr. conf. dr. habil. Tarciziu-Hristofor Șerban